

Oppdrag om treningsentre, svømmehaller og idrett

Helsedirektoratet gir herved Folkehelseinstituttet et oppdrag bestående av følgende komponenter med frist 06.05.20, kl 12:

- Vurdere åpning av treningsentre. Vurdere Virkes standard. Er den tilstrekkelig?
- Vurdere åpning av svømmehaller og badeland, særlig vurdering av bruk av dusj/dusjing.
- Vurdere skille mellom idretter med tanke på kontaktgrad. Skal det skilles på idretter med mindre kontaktgrad som for eksempel fotball og idretter med stor kontaktgrad som for eksempel bryting?

I tillegg til svar på oppdraget over vil denne utsvarelse inkludere innspill til oppdraget Helsedirektoratet har fått fra HOD om idretten med svarfrist samtidig.

Svar fra Folkehelseinstituttet

Vurdering rundt åpning av treningsentre:

Smittepotensialet vurderes å være større på treningsentre enn mange andre steder hvor mange personer møtes. Treningsentre vil ha mange felles kontaktpunkter for de som trener, det er stor sirkulasjon av de som trener inne i et avgrenset lokale og det er mange som kommer innom sentrene i løpet av en dag. Fysisk aktivitet i seg selv vil kunne øke dråpedannelsen fra utåndingen fra en potensielt smitteførende person. Det vil derfor være større smittepotensiale og vanskelig å identifisere og avgrense antallet kontakter dersom noen skulle få påvist smitte i etterkant, smittesporing vil være utfordrende. Treningsentre samler også mennesker fra geografiske spredte områder.

Gode smittevernplaner vil kunne kompensere for den økte smitterisikoen til en viss grad, men etter Folkehelseinstituttets mening vil det fortsatt være en betydelig smitterisiko ved slik treningsentre. Ved en åpning av treningsentre er vår vurdering at følgende må være på plass:

- Større avstand mellom de trenende enn den generelle anbefalingen på minst 1 meter, vi foreslår minst 2 meter.
- Forsterket hygiene
- Håndvask/ hånddesinfeksjon lett tilgjengelig, vurderer om det skal være mellom hvert treningsapparat.
- Streng begrensning på antall deltakere som kan være i lokalet samtidig og tilstrekkelig antall ansatte til å påse at det ikke er for mange tilstede og at avstandsoppholdingen holdes. Det må unngås kø ved inngang/ resepsjon.
- Garderobene bør være stengt, men toaletter må være åpne

Åpning av treningsentre bør vurderes for åpning først når vi om noe tid har mer erfaring med hvordan øvrige lettelsers påvirker smittespredningen. Man kan vurdere å gjøre geografiske differensieringer her, og åpne tidligere i områder med lite påvist smitte. Treningsentre/ -kjeder

bør ha egne smittevern faglige kompetente som kan sørge for at planer og etterlevelse av disse er ivarettatt.

Vi har ikke hatt tilgang til Virkes standard for treningsentre under besvarelsen av dette oppdraget.

Vurdering av åpning av svømmehaller og badeland

Bade- og svømmeanlegg har i tråd med gjeldende forskrift allerede svært strenge krav til renhold og hygienetiltak for å opprettholde normal drift. Likeledes er det strenge krav til vannbehandling, som gir liten risiko for smitte via bassengvann. Det som er utfordringen er å forhindre kontaktsmitte/dråpesmitte gjennom avstandsbegrensning og forsterket renhold ved gjenåpning av bassenger (og boblebad). Utsatte områder vil være adkomstområder, garderober og dusjanlegg. Gjenåpning kan foretas dersom man klarer å innføre minimum 1 meters avstand mellom svømmende, de som oppholder seg i garderobene og ved dusjing (samt at toalett kapasiteten er tilstrekkelig mht antall personer som slippes inn av gangen) Vi vurderer det slik at gjenåpning bør foretas i faser. I den første fasen bør åpningen begrenses til skolesvømming og organisert idrettssvømming. Badeland og enkeltpersoner/publikumsbading bør ikke komme før i den siste fasen siden dette innebærer større utfordringer mht kontaktsmitte/avstandsbegrensning.

Forsterkede smitteverntiltak i denne fasen vil bl.a. omfatte:

- Sørge for god oppmerking og minimum 1 meters avstand mellom brukere (og mellom brukere og ansatte)
- Begrensning på antall besøkende tilpasset arealet og kapasitet i garderober og dusjer
- Forsterket renhold, spesielt berøringspunkter og overflater
- Redusert adgang til tribuner og fellesarealer
- Garderobeskap – i prinsippet bør annenhver skap og annenhver dusj være avlåst dersom avstanden mellom dem er under 1 meter. Her må man lage lokale tilpasninger ut fra utformingen av garderobene og dusjene.
- Badstuer kan holdes åpent, men det må være 1 meter mellom hver person.

Ettersom størrelsen og utformingen på bassenganleggene med tilhørende fasiliteter er så ulike vil det være fornuftig at det er den kommunale helsemyndighet ved kommuneoverlegen som vurderer om det enkelte bassenganlegg har tilstrekkelige smittevernhensyn ved en gjenåpning. Dette er også i tråd med forskrift om miljørettet helsevern. Vi vurderer det slik at hvis disse kontaktreduserende tiltakene iverksettes samtidig som man har et svært begrenset antall personer i anleggene vil risikoen for smitte være lav.

Vi mener anleggene ikke kan åpnes uten tilgang til garderober. Å åpne badeanlegg uten at garderober og dusjer er tilgjengelige for brukerne, kan få konsekvenser for vannkvaliteten og hygien til brukerne av anlegget, noe vi ikke mener er forsvarlig ut fra et helsemessig synspunkt.

Vurdering rundt skille mellom ulike idretter med tanke på kontaktgrad

Kontaktgraden i idrett vil ha betydning for smittespredningen innen idretten, men det er viktig å huske at til grunn for dette gjelder det generelle rådet om at alle med symptomer skal holde seg hjemme. Dette sammen med lav smittespredning i samfunnet og dermed få presymptomatiske eller asymptomatiske smittespredere, gjør at selv idrett med en viss grad av kontakt utgjør liten smittefare slik det er nå.

Vi foreslår at det gjøres en differensiering i grad av kontakt som også tar opp i seg tidsaspektet ved kontakten:

- Idrett eller aktivitet hvor det er mulig å holde minst 1 meters avstand i den største delen av tiden eller hvor man kan tilpasse aktiviteten slik at man oppfyller dette, vurderes som lav risiko og bør kunne åpnes for. For eksempel fotball hvor man har nær kontakt under 1 meter i veldig korte tidsrom utgjør liten risiko.
- Idretter hvor man har stor grad av nærkontakt under 1 meter og med mange involverte utgjør større risiko, for eksempel håndball.
- Kontaktidretter med en-en kontakt (bryting, judo, andre kampsporter) kan vurderes åpnet for hvis man har en fast sparringspartner over tid.
- Bruk av ball og annet utstyr som flere tar på utgjør svært liten smittefare så lenge god håndhygiene før og etter trening er ivaretatt.

Folkehelseinstituttet mener at man i nærværende fase, og i hvert fall frem til sommeren åpner kun for trening i de lokale idrettslagene i faste treningsgrupper. Man bør avvente åpning for stevner, cuper, kamper og liknende. Slike arrangementer gir større mobilitet og miksing på tvers av geografiske områder. Vår vurdering er at vi ikke kan signalisere en fullstendig åpning av breddeidretten inkludert stevner, cuper og kamper allerede fra juni, men at man må se an utviklingen i smittesituasjonen og hvordan øvrige lettelsers vil påvirke denne.

Når det gjelder toppidrett mener Folkehelseinstituttet at det smittevernregime er få grunner for at disse ikke skal få trene fullt ut uten å ta hensyn til avstandskrav, all den tid toppidrettsutøvere kan utøve sin idrett stort sett avsondret fra andre og i praksis leve som i karantene. Dette gjelder både toppfotball og annen toppidrett. Toppidrettsutøvere lever til vanlig under et strengt smittevernregime, det er lett å kontrollere aktiviteten. I tillegg er følgene for den enkelte utøver som ikke får utføre idretten sin langt større. Det må anses som en yrkesutøvelse og en bransje med store interesser, og med lite smittevernregime argumenter for å fortsatt forby.

All idrettsutøvelse må i nåværende fase foregå uten publikum og man må sikre at det ikke tiltrekker seg store folkeansamlinger.